-Det viktigste med trommen er lyden. Vibrasjonen. Det er overføring av energi på målbare frekvenser. Trommelyden kan føre en inn mellom verdenene, der alt svinger. Jorda har sin tone. Solstormene hyler gjennom universet. Selv DNA synger, har jeg nettopp lest.

-Alt er toner, mener du?
-Jorda, DNA og Sslstormene rundt jorda svinger på en tone. På G. G i forskjellige oktaver. Det er altså ikke galt det de gamle hevdet, at de kunne kjenne seg i harmoni med jord og sol. For i bunnen ligger tonen G. Den vibrerer mellom jord, mennesker og sol.

-Mange sjamaner setter trommen høyt. Jeg har lest noen si at hvis trommen sprekker, og dens ånd eller toner forsvinner, da er det er tegn at vedkommende snart skal dø. Stemmer det?
-En tromme er en ramme av tre, furu eller et annet tre. Kanskje en skål. Men de elsste samiske trommene var rammetrommer. Så et skinn fra et dyr, reinsdyr eller et annet dyr, festet på rammen. Så en trommehammer. Det er alt som trenges for å skape vibrasjonen.

-Er det ikke mer?
-Lyden er nødvendig. Vibrasjonen er det som virker. Dette er mastery without mystery. Man kan selvfølgelig bli glad i sin tromme. Men det at man kommer til å dø om trommen går i stykker er etter min mening ikke sant. Da skulle jeg vært død for lenge siden og mange med meg.

-Det finnes mye mystery rundt trommer, gjør det ikke?
-Mytologi, ikke mystery.

-Skal du ødelegge mystery?
-Nei, utforske det, gjøre det om til forsteåelig. Altså mytologi.

-Hva slags mytologi er det rundt sjamantrommer?
-Det finnes bestefarstrommer, mannlige og kvinnelige trommer og ynglinger. Hver tromme har sin spesielle virkning. Det er lett å forstå om man forstår de forskjellige tonenes og

svingningenes virkning på kropp og sinn. De har også sin visdom, sin kraft bundet til seg. Og mer enn det. Noen trommer speiler et Imago Mundi, slik de samiske trommene. På det området er de samiske trommene enestående. Det finnes ingen over og ingen ved siden av dem, de som er fra den tiden da noaidikunsten var på sitt høyeste. Ikke rart at kirken fryktet dem og jaktet på dem som en trøffelgris sporer opp trøfler. Det opprinnelige navnet på den samiske trommen kan være "govadas". Det betyr forresten "instrumentet som det kommer bilder ut av".

-Hva var det særegne med dem?

-Bildene som kom ut av trommen ble tegningene på skinnet. Det gjorde trommen til det hellige objektet. Den var i sentrum av Stammebildet. Det var den gjenstanden som holdt stammebildene sammen. Den hadde sin plass i lavvuen. I denne lille boligen, der plass var mangelvare, der hadde de en fast plass for det hellige. I hvert telt var det så. Og i dag hvor mange bor på hundre kvadratmeter eller så, er det ikke en kvadratmeter avsatt for det hellige. Den første beskrivelsen av en samisk tromme finnes i et 900 år gammelt skrift. På skinnet var det tegnet inn hval, ski og reinsdyr.

-Er trommer levende?

-Flere ganger har en tromme jeg har hengende på veggen blandet seg inn i healinger og behandlinger jeg har utført på andre. Den blander seg inn ved å gi fra seg lyd eller gripe fatt i tankene mine. Den kan komme inn som en healingkraft i seg selv. Trommesjelen er levende mellom verdenene.

-Hvordan reagerer folk på trommer?

-Lyden kan få dem ut på reise, andre kan bli skremt. Om man virkelig lytter til en tromme kan man høre all verdens lydbeskjeer fra den. Alt fra englekor til bjørnebrumming. Første gang jeg trommet selv, hørte jeg den vakreste sangen. Dette skjedde i en gammel kirke, med sitteplasser på balkonger. Og lyden kom derfra. Der sto en indiansk stamme med sjamaen og høvdingen og alle de andre og sang. Det var minneverdig. Da trommingen sluttet kom de seg på hestene og red ut. Før sjamanen red over åskammen, stoppet han der oppe. Han vinket til oss, fikk det til å drysse ørnefjær over oss. Det var visdom i hver fjær.

-Er trommen farlig?

-Nei, men den kan vekker vedkommendes egen angst. Angsten kan også få folk til å gå løs på trommen. Ved en kraftdans som en indianer holdt en natt i Nordmarka lånte jeg ut en del trommer til deltagerne. En mann gikk nærmest amok med trommen og slo den i stykker. Dette var en kvinnetromme, forresten og den delte seg i to midt i vulva. Jeg la trommen på bålet og den brant opp, dens sjel for tilbake til Saivo-landet. Men hendelsen hadde en fortsettelse. Jeg

hadde lagd en mann til den kvinnetrommen. Den ble ødelagt av en kvinne, som ikke klarte å kontrollere kraften.

-Da er jo trommene levende, og ikke bare ramme og skinn, slik du beskrev dem tidligere.
-De er levende i den forstand at de griper inn i oss. Den beste rommereisen jeg har hatt skjedde til slagene på plastikklokket av en kaffeboksen gang. Den reisen var god, fordi healingbehovet der og da var stort og på grunn av det kom kraften igjennom. For kraften er innvendig. Ikke i trommen. Kraften kommer om den virkelig trenges. Det trengs altså ikke en spesiell tromme, lagd etter all verdens regler og tabuer. Det trengs ikke all verdens sjamanparfenalia. Det trengs ikke dyreskinn eller krystaller eller fjær og utstyr i poser og sekker. Ofte kan jakten på det rette utstyret gå over stokk og stein. Det er blitt en sjamanindustri, særlig i USA. Det kan ta fokus vekk fra vandringen mellom verdenene. Jeg har hørt om sørfra sjamaner som har betalt folk nordpå for å skyte ned en ørn. Det er forbudt. Det som er riktig er å hente kraften innenfra. Det tar ikke liv, men gir liv.

-Hva slags trommer har du?
-Mange, noen selvlagde og noen jeg har fått eller kjøpt. Mest bruker jeg en Remo-tromme, altså en tromme med plastskinn. Den synger i alt slags vær. Skinntrommene flate i regn og lavtrykk. Jeg pleier å si at skinnet er dinosaurusskinn. Noen tror det kanskje.

-Tromming og kaos?
-Noen ganger er det slik at trommer får folk til å gå amok. Jeg har deltatt på vill tromming, men det må balanseres av en indre stillhet, ellers så blir det et rent kaos, et smertehelvete. Man skal ri på trommens energi, men ingen rytter vil at hesten skal gå amok. Vi kan også ri på en stille tromme, den innvendige trommen, og la den ta oss med inn i stille sjamanisme. Lyd kommer før bilde. Det er rekkefølgen og noen forbløffes av det.